

*Нагаєва С.П.,
к.геогр. н, доцент кафедри екології та охорони довкілля
Петрончак Б. Р.,
магістр кафедри екології та охорони довкілля
Одеський державний екологічний університет, місто Одеса*

УМОВИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ У ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

Вінниччина має всі передумови для інтенсивного розвитку внутрішнього та зовнішнього туризму: особливості географічного положення та рельєфу, сприятливий клімат, багатство природного, історико-культурного та туристично-рекреаційного потенціалів.

Актуальним питанням для Вінниччини є розвиток сільського зеленого туризму. Адже такий напрям туризму сприяє розвитку ринкових відносин, міжнародному співробітництву, залученню українців та іноземних громадян до пізнання багатой природної та історико-культурної спадщини краю, збереженню екологічної рівноваги, зменшенню рівня безробіття у сільській місцевості.

Сільський туризм у більшості країн розглядається як невід'ємна складова частина комплексного соціально-економічного розвитку села та як один із засобів вирішення багатьох сільських проблем. Сільський зелений туризм справляє позитивний вплив на відродження, збереження і розвиток місцевих народних звичаїв, промислів, пам'яток історико-культурної спадщини, а також сприяє розширенню можливостей реалізації продукції особистого підсобного господарства. Сприятливі умови для розвитку сільського зеленого туризму створюються на територіях національних і ландшафтних парків, де існує можливість поєднати повноцінний відпочинок з пізнанням природничого та історико-культурного потенціалу регіону.

Станом на 01.06.2018 року в області послуги сільського зеленого туризму надають більше 20 сільських садиб, що пропонують комфортне проживання, сімейний відпочинок, народну традиційну кухню, екологічно чисті продукти харчування, цікаве дозвілля. З них 2 садиби мають третю (найвищу) категорію системи категоризації сільської нічліжної бази «Українська гостина садиба» та 7 садиб мають базову категорію. Водночас слід відмітити тенденцію до підвищення якості послуг, що надаються. Найбільш розвинений сільський зелений туризм в Барському, Гайсинському, Немирівському, Могилів-Подільському, Мурованокуріловецькому та Ямпільському районах.

В роботі згідно методичних рекомендацій щодо визначення рекреаційних ємностей, виконана оцінка місткості рекреаційних центрів, яка залежить від величини центру, природних умов, цінності рекреаційних ресурсів. Місткість рекреаційних центрів (курортів, туристичних, оздоровчих, комплексів відпочинку) - це одночасна кількість рекреантів, які можуть перебувати в даному центрі, не порушуючи в ньому і на прилеглих територіях екологічної рівноваги.

Фактична рекреаційна місткість складає від 50 до 80 осіб, а розрахункова – від 70 до 300 осіб. Таким чином, на Вінничині є всі передумови для розвитку сільського зеленого туризму.

Для успішного розвитку сільського туризму Вінничини необхідно: наявність політичної підтримки центру, що передбачає правове і фінансове забезпечення; державна система пільгового кредитування або навіть дотування туристичних хазяйств на стартовому етапі; державні програми вдосконалення макроінфраструктури туризму, фінансування інфраструктури сільської місцевості (насамперед, дороги, електро і водопостачання, телефонізація, інтернет); організація рекламної та маркетингової діяльності по сектору сільського туризму; фінансування програм необхідної профпідготовки (перепідготовки).

Так в області вже успішно діє Вінницький обласний осередок Спільки сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні. Основними напрямками діяльності організації є: проведення семінарів та тренінгів з розвитку сільського зеленого туризму та розвитку сільських територій для селян та спеціалістів по туризму; постійні консультації для членів організації щодо впровадження послуги сільського зеленого туризму; організація спільної реклами господарів гостинних садиб; організація та проведення сільських фестивалів; написання соціальних проєктів з розвитку сільських територій до Українських та міжнародних фондів.

За допомогою розвитку сільського туризму можливо частково вирішити проблеми зайнятості сільського населення. Розвиток сільського зеленого туризму дав би змогу сільському населенню підвищити матеріальний добробут. Українське село має багату історико-архітектурну спадщину, культуру, самобутній побут, самою природою даровані мальовничі ландшафти; наділене багатими лікувально-рекреаційними ресурсами. Сільський зелений туризм - корисний як для відпочиваючих, так і для господарів - селян, сільських громад, регіонів і держави в цілому, сприяє розвитку багатьох пов'язаних з ним галузей економіки. Його розвиток також сприятиме збереженню селянства як носія української ідентичності, культури і духовності, це додаткові можливості для популяризації української культури, поширення знань та інформації про історичні, природні, етнографічні особливості України.